

Trondheimsbudsjettet

Høyre, Miljøpartiet De Grønne, Venstre, Pensjonistpartiet, Senterpartiet, Kristelig Folkeparti og Fremskrittspartiets forslag til budsjett 2025 og handlings- og økonomiplan 2025-2028

Budsjettvedtak

1. Skattevedtak 2025

1.1. For inntekts- og formuesskatt skal høyeste tillatte skattesats legges til grunn.

Eiendomsskatt:

1.2. Utskrives med kroner 2,65 for hver krone 1000 av takstverdien på bolig- og fritidseiendommer.

1.3. Utskrives med kroner 3,37 for hver krone 1000 av takstverdien på annen eiendom.

1.4. Alle godkjente boligenheter for eiendomsskatt gis et bunnfradrag på kroner 650 000.

2. Budsjettvedtak 2025

2.1. Bystyret vedtar byrådets forslag til økonomiske rammer, slik det framgår av byrådets opprinnelige forslag til handlings- og økonomiplan 2025-2028, tilleggsinnstillingen og tilleggsinnstilling II med de endringer som følger av dette budsjettforslaget fra Høyre, Miljøpartiet De Grønne, Venstre, Pensjonistpartiet, Senterpartiet, Kristelig Folkeparti og Fremskrittspartiet.

2.2. Gebyrer, avgifter, kontingenter og egenbetalinger vedtas slik det framgår i kapittel 5 av byrådets opprinnelige forslag til handlings- og økonomiplan.

2.3. Investeringer forutsettes finansiert i samsvar med oversikt i kapittel 19 i byrådets opprinnelige forslag til handlings- og økonomiplan og vedlegg 3 i tilleggsinnstillingen, samt de endringer som følger av dette budsjettforslaget fra Høyre, Miljøpartiet De Grønne, Venstre, Pensjonistpartiet, Senterpartiet, Kristelig Folkeparti og Fremskrittspartiet.

2.4. Bystyret vedtar å ta opp følgende lån i 2025:

2.4.1. Lån til investeringer på inntil 2 272 millioner kroner

2.4.2. Lån for videreutlån til startlånsordningen på inntil 600 millioner kroner

2.4.3. Lån for videreutlån til startlånsordningen for førstegangsetablerere på inntil 100 millioner kroner.

2.5. Byrådet gis fullmakt til å avtale nærmere lånetidspunkt og lånevilkår, og til å inngå de nødvendige låneavtaler for kommunens innlån og utlån. Byrådet gis videre fullmakt til å gjennomføre refinansiering av lån.

2.6. Bystyret gir byrådet fullmakt til å ta opp likviditetslån på inntil 1 000 millioner kroner i 2025, dersom drifts- eller finansieringsmessige forhold skulle gjøre det nødvendig. Av dette utgjør 500 millioner kroner den til enhver tid tilgjengelige trekkrettigheten i bank.

3. Handlings- og økonomiplan 2025-2028

Bystyret gir sin tilslutning til byrådets innstilling til handlings- og økonomiplan

2025-2028 med de endringer som følger av dette budsjettforslaget fra Høyre, Miljøpartiet De Grønne, Venstre, Pensjonistpartiet, Senterpartiet, Kristelig Folkeparti og Fremskrittspartiet.

4. Klimabudsjett

4.1. Bystyret vedtar forslag til klimabudsjett med tiltak, mål for reduksjon av klimagassutslipp og slutter seg til utslippsrammen for perioden 2025-2028 jf. kapittel 2, tabell 2.3.1, i byrådets opprinnelige forslag til handlings- og økonomiplan.

Helse og Velferd

Drift

Bemanning og aktivtører HVS +25 +47 +50 +50

Alle helse- og velferdssenter skal gjennom dette budsjettforslaget tilføres et nytt årsverk i 2025. Fra og med 2027 skal det i gjennomsnitt være tilført to ekstra årsverk ved helse- og velferdssentrene som en følge av dette budsjettforslaget. Partiene mener at enhetene selv skal ha muligheten til å prioritere hvordan de vil benytte ekstra ressurser, men legger til grunn at midlene skal gå til direkte brukerkontakt i form av pleie, aktivitet eller lignende.

Sentrum-Høyre og Fremskrittspartiet foreslår å opprettholde aktivtørene. Det avvises ikke at aktivitetstilbud ved helse- og velferdssentrene kan løses innenfor andre modeller i fremtiden, men partiene mener det er viktig å få synliggjort bedre og kvalitetssikret hvordan dette eventuelt kan gjøres annerledes. Målet skal være mer aktivitet, der frivillige som ønsker å bidra kan fylle en større og viktigere rolle enn i dag, sammen med aktivtørene.

Vedlikeholdsmidler helse- og velferdssenter +1 +1 +2 +2

Sentrum-Høyre og Fremskrittspartiet setter av 1 million, økende til 2 millioner fra 2027, for å møte akutte vedlikeholdsbehov. Midlene kan for eksempel brukes til å erstatte ødelagt utstyr, eller andre mindre behov som oppstår gjennom året.

Økte kostsats på Helse- og velferdssenter +4,4 +4,4 +4,4 +4,4

Kostsatsene økes med 10 kroner per beboer på alle helse- og velferdssenter i kommunen. Økningen skal blant annet legges til rette for godt kosthold, og økt bruk av lokale produkter.

Avlastningstilbud yngre demente +1,1 +1,1 +1,1 +1,1

Trondheim kommune øker tilskuddet til Trondhjems Hospital med 1,1 millioner årlig for å sikre fullfinansiering av avlastningstilbudet for yngre demente, og dermed unngå at tilbudet avvikes.

Rask psykisk helsehjelp +3 +3 +3 +3

Partiene vil redusere ventetiden i tilbudet "Rask psykisk helsehjelp", og styrker derfor bemanningen med 3 millioner årlig fra 2025.

Reversere effektivisering Stavne +2 +2 +2 +2

Partiene reverserer byrådets kutt i overføring til Stavne Inkludering KF og Brygga som tilbyr arbeidsrettet rusrehabilitering.

Bo- og aktivitetstilbud +25 +45 +55 +55

Sentrum-Høyre og Fremskrittspartiet vil legge til rette for mestring og livsglede gjennom gode og varierte aktiviteter som er tilpasset og ønsket av den enkelte. Tilpassede aktiviteter kan bidra til at funksjonstap motvirkes, og rehabilitering fremmes. Partiene legger derfor til grunn at midler som tildeles bo- og aktivitetstilbudet gjennom dette budsjettforslaget skal gå til å fremme individuelt tilpasset aktivitet.

Partiene ber byrådet vurdere kjøp av inntil 5 tilrettelagte arbeidsplasser ved aktuelle aktører i 2025, og inntil 10 plasser i 2026. I tillegg til at dette bidrar til flere tilrettelagte arbeidsplasser, vil det styrke driftsgrunnlaget til slike aktører, og dermed gi positive ringvirkninger for flere deltakere.

Deler av midlene som kommer som følge av dette budsjettet skal settes av til sommer- og ferietilbud.

Sentrum-Høyre og Fremskrittspartiet mener at nødvendig omstilling på området må fortsette, for å sikre at hjelp og tjenester er utformet slik at tilgjengelige ressurser brukes best mulig. Økte bevilgninger som kommer som en følge av dette budsjettforslaget skal derfor ikke begrense omstillingsarbeidet, men brukes direkte til å styrke tilbudet til beboere og deltakere innenfor bo- og aktivitetstilbudet.

Vedlikeholdsmidler bo- og aktivitetstilbud +2 +2 +2 +2

Sentrum-Høyre og Fremskrittspartiet setter av 2 millioner kroner som øremerkes vedlikehold innenfor bo- og aktivitetstilbudet. Det vil være et kontinuerlig behov for akutte tiltak, enten til reparasjoner i bolig, erstatning av nytt utstyr eller annet.

Verbale føringer

Skotøy for ansatte på helse- og velferdssenter

Bystyret ber byrådet endre dagens ordning med fottøy for ansatte på kommunens helse- og velferdssenter. Bystyret legger til grunn at fottøy skal tilhøre den enkelte ansatte, og at fottøy som hovedregel ikke skal gå i arv. Bystyret ber byrådet vurdere om en form for refusjonsordning kan være hensiktsmessig.

Nytt Helse- og velferdssenter som Demenslandsby

Bystyret viser til tidligere vedtak om å prioritere etablering av demenslandsby i Trondheim. Bystyret forutsetter at nytt Helse- og velferdssenter, med planlagt oppstart 2030, etableres med en Demenslandsby med lokalisering på et egnet areal. (Det kan samlokaliseres med flere ulike tilbud for eldre.)

Nye botiltak psykisk helse og rus

Bystyret ber byrådet gå i dialog med relevante ideelle aktører og undersøke om det er mulig å inngå en samarbeidsavtale om drift av nye botiltak innen psykisk helse og rus. På grunn av avvikling av Jarleveien og demografisk vekst er det behov for 2 nye botiltak med 6-9 leiligheter i perioden i tillegg til det ene tiltaket som planlegges i kommunal regi.

Oppvekst

Verbale føringer

Voldsminde barnehage og nærmiljøsent

Bystyret ber byrådet gå i dialog med private aktører, med tanke på samarbeid om realisering av Voldsminde barnehage og nærmiljøsent. Bystyret ber om at nødvendige avklaringer

gjøres i løpet av 2025, slik at en eventuell kommunal andel av nødvendige investeringsmidler kan innarbeides senest fra og med budsjettåret 2027. Bystyret legger til grunn at kommunens andel i utgangspunktet skal begrenses til å være egeneid tomt og eventuelle eksisterende bygg.

Styrking av skolehelsetjenesten

Bystyret ber byrådet prioritere økt tilgjengelighet i skolehelsetjenesten, særlig innenfor ungdomsskoler og videregående skoler.

Likebehandling av kommunale og private skoler og barnehager

Bystyret ber byrådet sørge for at private skoler og barnehager får tilbud om tjenester, opplevelser og aktiviteter under tilsvarende økonomiske vilkår som kommunale skoler og barnehager.

Grunnbemanning i skole og barnehage

Bystyret anerkjenner den krevende bemanningssituasjonen i skolen og barnehagen. Bystyret ber byrådet utarbeide en plan for opptrapping av grunnbemanningen i sektoren. Planen fremlegges i forbindelse med budsjettbehandling for 2026.

Eiendomsskatt

Drift

Eiendomsskatt, økning i bunnfradraget	+26	+39	+39	+39
--	------------	------------	------------	------------

Partiene er enige om å redusere eiendomsskatten, gjennom økning i bunnfradraget. For 2025 økes bunnfradraget med 100 000 kroner, til 650 000 kroner. Fra 2026 økes bunnfradraget til 700 000 kroner.

Verbale føringer

Nedtrappingsplan eiendomsskatt

Bystyret ber byrådet utarbeide forslag til nedtrappingsplan for eiendomsskatten, gjennom økning av bunnfradraget. Forslag til plan skal gjelde fra og med budsjettåret 2026.

Byutvikling, samferdsel, klima og miljø

Videreføre piggdekkrefusjon	+0,5	+0,5	+0,5	+0,5
------------------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Ordningen med å gi tilskudd til bytte fra piggdekk til piggfrie dekk videreføres.

Verbale føringer

Parkeringsavgift og parkeringsregulering

Sentrum-Høyre og Fremskrittspartiet er uenige om bruken av parkeringsregulering og parkeringsavgifter for å styre by- og samfunnsutviklingen. Gjennomføring av tiltak som er beskrevet i tredje avsnitt og kulepunkt på side 193 i budsjettokumentet må søkes flertall for utenfor budsjettsamarbeidet.

Munkegata og Midtbyen, tabell 11.1.5

Ombygginger og oppgraderinger i Munkegata i henhold til tabell 11.1.5 gjennomføres ikke, før det foreligger forpliktende avtaler om ekstern finansiering. Dette skal ikke være til hinder for utbedring og forskjønning av byrommet og gateløpet innenfor dagens arealfordeling i 2025. Eventuelle prosjekt bør samkjøres med relevante VA-prosjekter for å redusere kostnader.

Gassikringsanlegg ved utbygging på deponi

Bystyret ber byrådet utrede om en mulig måte å håndtere deponiproblematikk i kommunen på, kan være å la private utbyggere etablere gassikringsanlegg i byggeprosjekt der dette er aktuelt, for så å overdra disse til kommunen ved ferdigstillelse. Kommunen skal stå ansvarlig for tilsyn og vedlikehold av anlegget, mot vederlag fra det aktuelle sameie/borettslag/bedrift/annet.

Pilot bydeler

Bystyret ber om at det vurderes opprettet en pilot for å styrke lokale bydelssentra. Et slikt prosjekt bør både ha som mål å øke bruken av lokale service-, kultur-, og handelstilbud - samt å forsterke fellesskap og forebygge utenforskap. Hvis det er aktuelt kan prosjektet finansieres av eksterne midler.

Kultur, idrett og friluftsliv

Drift

Fritidskortet +7 +7 +7 +7

Fritidskort for ungdom innføres slik det er beskrevet i bystyrets bestilling bortsett fra for idretten, som ønsker å videreføre ordningen "inkludering i idrett". Denne er styrket med 3 millioner i byrådets tilleggsinnstilling. Fritidskort for ungdom som ikke omfattes av ordningen "Inkludering i idrett" finansieres med 7 millioner årlig, med første utbetaling 1. halvår 2025.

Kulturskolen og kulturdag +1 +2 +2 +2

Partiene øker antall elevplasser, og styrker ordningen kulturdag i Trondheimsskolen. Det settes av 1 million kroner i 2025, og 2 millioner i årene etter.

Instrumenter kulturskolen +1

Partiene bevilger 1 million i 2025 til vedlikehold og innkjøp av nye instrumenter til kulturskolen.

Tilskudd Kirkelig fellesråd +1,1 +0,6 +0,2

Partiene er enige om å stoppe reduksjonen i tilskudd til Kirkelig fellesråd, og reverserer byrådets kutt.

Verbale føringer

Bydelsbasseng øst

Bystyret ber byrådet gå i dialog med private aktører, med tanke på samarbeid om realisering av bydelsbasseng øst. Bystyret ber om at nødvendige avklaringer gjøres første halvår 2025, slik at en eventuell kommunal andel av nødvendige investeringsmidler kan innarbeides fra og med budsjettåret 2026.

Ishall og isflater

Bystyret ber byrådet gå i dialog med private aktører, med tanke på samarbeid om realisering av ny ishall og flere isflater. Bystyret ber om at nødvendige avklaringer gjøres første halvår 2025, slik at en eventuell kommunal andel av nødvendige investeringsmidler kan innarbeides fra og med budsjettåret 2026. Bystyret legger til grunn at kommunens andel i utgangspunktet skal begrenses til å være egneid tomt og eventuelle eksisterende bygg.

Sluppenbølgen

Bystyret viser til bystyrevedtak av 1.februar 2024, der følgende ble vedtatt i forbindelse med behandlingen av verbale forslag:

“Bystyret ønsker at ‘Sluppenbølgen’ blir reetablert som et ekstra tilbud for elvepadlermiljøet.

Bystyret ber kommunedirektøren legge fram en sak for å sikre framdrift og som bl.a. vurderer hvorvidt det er behov for en egen reguleringsplan for å få dette på plass”.

Bystyret ber byrådet følge opp bystyrets vedtak i 2025.

Livssynsåpent seremonirom

Bystyret ber byrådet gå i dialog med Kirkelig Fellesråd og Human-Etisk Forbund for å vurdere alternativer for å øke kapasiteten for livssynsåpne seremonirom i Trondheim.

Dirigentstøtte

Bystyret ber byrådet legge fram en sak om fremtidig videreutvikling av dirigentstøtteordningen. Slik ordningen er utformet i dag dekker kulturskolen 25% av dirigentenes lønnskostnader, uavhengig av lønnsnivå. Saken må vise hvordan ordningen kan innrettes i fremtiden, slik at det både skapes forutsigbarhet for organisasjonene og kulturskolen.

Kulturskolens lokaler

Bystyret ber byrådet levere en sak i løpet av 2025 som gjør rede for kulturskolens arealsituasjon og behov for forbedringer. Herunder undervisningslokaler, lokaler for konserter og arbeidsplasser for ansatte.

Organisasjon og omstilling

Inndekning

Det interne arbeidsmarkedet (DIA) **-2** **-3,6** **-3,6** **-3,6**

Som en følge av bystyrets vedtak reduseres budsjettet til DIA. Ressurser til å bistå i overtallighetsprosesser videreføres.

Trondheimsregionen **-3,8** **-3,8** **-3,8**

Midlene kuttes som en følge av bystyrets vedtak om å avvikle kommunens engasjement i Trondheimsregionen.

Redusert innleie: helse, sosiale tjenester og oppvekst **-10** **-20** **-20** **-20**

Som følge av bevilgninger til styrket grunnbemanning innenfor tjenestene, forventes det en nedgang i bruken av innleie. Reduksjonen fordeles prosentvis på tjenesteområdene basert på kostnad i 2023.

Redusert konsulentbruk **-10** **-10** **-10** **-10**

Kommunens igangsatte prosjekter innen effektivisering og optimalisering av driften, skal føre til redusert bruk av eksterne konsulenter. Reduksjonen fordeles prosentvis på tjenesteområdene basert på kostnad i 2023.

Reduserte reiseutgifter **-5** **-5** **-5** **-5**

Reiseutgifter må reduseres, blant annet ved å ikke gjennomføre reiser som ikke er strengt nødvendige. Budsjettreduksjonen fordeles prosentvis på tjenesteområdene basert på kostnad i 2023.

Verbale føringer

Gjennomgang av utlåsmuligheter i kommunale bygg

Bystyret ber byrådet sørge for en gjennomgang av relevante kommunale bygg med tanke på å gjøre flere lokaler tilgjengelige for utleie og utlån. I flere bydeler meldes det om store utfordringer med tanke på ulike lag og organisasjoners behov for øving, møter og konserter. Utlån til ideelle organisasjoner er gratis, og det bør derfor også ses på muligheten for å godkjenne at organisasjonene selv tar ansvaret for tilsyn når de låner lokaler.

Fritt brukervalg

Bystyret ber byrådet legge frem en sak som vurderer hvilke tjenesteområder som er aktuelle for innføring av fritt brukervalg, samt en redegjørelse for hvordan dette kan gjennomføres på de ulike områdene.

Styrking av integreringsarbeidet

Bystyret ber byrådet samle kunnskap om integreringsarbeidet i Trondheim i et integreringsbarometer. Barometeret skal synliggjøre mål for integreringsarbeidet og utviklingen mot målene. Hensikten skal være å identifisere utfordringer på området, og hvilke

tiltak som fungerer, for å sikre høyere deltakelse i utdanning, arbeidsliv og samfunnsliv. Bystyret ber byrådet vurdere om integreringsbarometeret skal etableres på kommune- eller bydelsnivå.

Eldre i jobb

Bystyret ber byrådet legge til rette for at flere arbeidsføre eldre med kompetanse innenfor helse og oppvekst tilbys deltidsstillinger i kommunen.

Eierskap og finans

Disposisjonsfondet -23,6 -19,7 -21 -7,9

Byrådets foreslåtte overføringer til disposisjonsfondet reduseres.

Tilleggsinnstilling 2, skole -22,6 -22,6 -22,6

Byrådets styrking av skolebudsjettet for 2025 beholdes uendret, og videreføres ut økonomiplanperioden.

Tilleggsinnstilling 2, barnehage -5 -5 -5

Byrådets innstilling for 2025 beholdes uendret. Fra 2026 og ut økonomiplanperioden, reduseres bevilgningen med 5 millioner.

Øvrige avdrag, reduksjon -49,5 -64,9 -77,2 -90,1

På grunn av kommunens økonomiske situasjon reduseres avdrag på lån noe i årene som kommer.

Verbale føringer

Salg av Tempeveien 25

Bystyret ber byrådet forberede salg av Tempeveien 25, herunder vurdere om eiendommen skal detaljreguleres, og komme tilbake til bystyret med en sak om dette innen utgangen av 2025.

Salg av Øvre Bakklandet 52

Bystyret ber byrådet forberede salg av Øvre Bakklandet 52, herunder vurdere om eiendommen skal detaljreguleres, og komme tilbake til bystyret med en sak om dette innen utgangen av 2025.

Utvikling på Sorgenfri

Bystyret ber byrådet si opp avtalen om bussparkering på Sorgenfri, senest ved utløp av dagens avtale. Bystyret ber byrådet starte detaljregulering av området, slik at salg kan gjennomføres ved opphør av dagens leiekontrakt.

Tiltak investering

Charlottenlund kirke 48,5 130 90

Partiene legger tilbake Charlottenlund kirke i HØP i tråd med tidligere budsjetter og bystyrevedtak, slik at bygging kan starte i 2025.

Tabeller

Tabell drift

Endringer i drift, tall i millioner kroner	2025	2026	2027	2028
Økt bemanning HVS	25	47	50	50
Vedlikeholdsmidler HVS	1	1	2	2
Økte kostsatser HVS	4,4	4,4	4,4	4,4
Avlastningstilbud yngre demente, Trondhjems Hospital	1,1	1,1	1,1	1,1
Bo- og aktivitetstilbud	25	45	55	55
Vedlikeholdsmidler bo- og aktivitetstilbud	2	2	2	2
Rask psykisk helsehjelp, økt bemanning	3	3	3	3
Reversere kutt Brygga	2	2	2	2
Eiendomskatt, økt bunnfradrag	26	39	39	39
Videreføre piggdekkrefusjon	0,5	0,5	0,5	0,5
Fritidskortet	7	7	7	7
Økt tilskudd Kirkelig fellesråd	1,1	0,6	0,2	
Øke antall elevplasser Kulturskolen og kulturdag	1	2	2	2
Innkjøp av instrumenter i Kulturskolen	1			
Sum	100,1	154,6	168,2	168
Inndekning i drift, tall i millioner kroner	2025	2026	2027	2028
Det Interne Arbeidsmarkedet (DIA)	2	3,6	3,6	3,6
Trondheimsregionen		3,8	3,8	3,8
*Redusert innleie helse, sosiale tjenester og oppvekst	10	20	20	20
*Redusert konsulentbruk	10	10	10	10

*Reduserte reiseutgifter	5	5	5	5
Disposisjonsfondet	23,6	19,7	21	7,9
Tilleggsinnstilling 2 reduksjon skole		22,6	22,6	22,6
Tilleggsinnstilling 2 reduksjon barnehage		5	5	5
Reduserte øvrige avdrag	49,5	64,9	77,2	90,1
Sum	100,1	154,6	168,2	168
* Reduseres prosentvis på tjenesteområdene i forhold til kostnad i 2023				

Tabell investeringer

Endring i Investeringer og Finansiering. Tall i mill. kroner	2025	2026	2027	2028
<i>Investeringsutgifter</i>				
Charlottenlund kirke	48,5	130	90	
Sum endring investering	48,5	130	90	0
<i>Finansiering</i>				
Bykassefinansiert lån	43,3	90	67,6	
Mva	5,2	11,2	4,5	
Eksternfinansierte lån		28,8	17,9	
Sum endring finansiering/inndekning	48,5	130	90	0